

بەش باخجەى منداڵان

كۆلیژ پەرۆردەى بنەرەتى

زانكۆ: سەلاحەددین-هەولێر

بابەت: رێگاگانى وانهوتنەوہى گشتى

پەرتووکی کۆرس: قۆناغى سێیەم / کۆرسى یەكەم

ناوى مامۆستا: چیمەن ھمزە درویش / مامۆستای یاریدەدەر

سالى خویندن: ۲۰۲۳/۲۰۲۴

پەرتووكى كۆرس

Course Book

۱. ناوى كۆرس	رېڭاكانى وانهوتنەوہى گشتى
۲. ناوى مامۇستاي بەر پرس	م. ى چىمەن ھمزە دروېش
۳. بەش / كۆلئىز	باخچەى مندالان / پەروەردەى بىنەپەرتى
۴. پەيوەندى	نېمىل: chimam.drwish@su.edu.krd ژمارەى تەلەفۇن: ۰۷۵۰۴۳۰۴۷۰۴
۵. يەكەى خويندن (بە سەعات) لە ھەفتەيەك	تيۇرى: ۲ كاتزمير پراكتىك: -
۶. ژمارەى كاركردن	(۲) دوو كاتزمير لەھەفتەيەكدا
۷. كۆدى كۆرس	
۸. پروفائىلى مامۇستا	لەسالى خويندنى ۲۰۰۸ - ۲۰۰۹ بېرونامەى بەكالۆريۇسم لەبەشى زمانى كوردى/كۆلئىزى پەروەردەى بىنەپەرتى زانكۆى سەلاھەددىن بەدەستەيىناوہ. لەسالى (۲۰۰۹) وەك يارىدەدەرى توپزەر لەبەشى زمانى كوردى ھەمان كۆلئىز دەست بەكاربووم بۆ ماوہى (۳) سال. خولى توانستى كۆمپيوتەر و خولى زمانى ئىنگليزى وەك پىداويستىەك بۆ وەرگىران لەخويندنى بالام بىنى ، لەسالانى ۲۰۱۲/۲۰۱۳ لەخويندنى ماستەر وەرگىرام لەھەمان كۆلئىز و زانكۆ. بېرونامەى ماستەرم لەبوارى (رېڭاكانى وانهوتنەوہى زمانى كوردى) لەبەروارى (۲۰۱۵/۳/۴) بەدەستەيىنا ، لەبەروارى (۲۰۱۵/۳/۳۱) نازناوى زانستىم وەرگرت بەناونىشانى (مامۇستاي يارىدەدەر) ، ئىستاش وەك مامۇستايەك لەبەشى باخچەى مندالانى كۆلئىزى پەروەردەى بىنەپەرتى/ زانكۆى سەلاھەددىن كاردەكەم.
۹. وشە سەرەكەكان	رېڭا / شىواز / ستراتىزىيەت / رېڭاكانى وانهوتنەوہ / ھىرېوون و

<p>فیرکردن / فیربوونی چالاک / مامۇستا / پلان / ئامانجى پەروەردەيى / رېكخستنى بابەت / قوتابى.</p>	
<p>۱۰. ناوەرۈكى گشتى كۆرس:</p> <p>ھۆكاری خویندى ئەم بابەتە دەگەرپتەوہ بۇ گرنكى و بايەخدان بەرپىگاكانى وانەوتنەوہ وەك كىلىك بۇ گەياندى گشت بابەتەكانى خویندن بەقوتابیان، چونكە لەرپىگەى ئەمەوہ ئیمە رۇدەچین بەنیو باسى وانەوتنەوہ و ستراتىژیەتى وانەوتنەوہ ھەرودھا ئەو شیوازە كەھەر مامۇستایەك لەوانەیە لەبابەتیک لەبابەتەكان بەكاربەھینیت. بەتایبەت بۇ ئەو بابەتانەى كە لەقۇناغى باخچەى مندالان بەتایبەتى دەگوتریتەوہ.</p> <p>لەلایەكى تر ئاشناکردنى قوتابیانە بەگۆمەئیک رپىگای وانەوتنەوہ لەوانەیە سوودیكى باشى ھەبیت بۇ دوارۇژى و بۇ پىشەى مامۇستایەتیەكەى ، ھەرودھا زانینى ئەوہى ئایا وانەوتنەوى كارا چپە و مامۇستا چ رۇلئىكى ھەیە لەوانەوتنەوہى كارادا ، لەگەل ئاماژەکردن بەمەرجى ھەلپژاردنى رپىگای وانەوتنەوہى گونجاو بەشیوہیەكى گشتى ، ھەرودھا شارەزاکردنى قوتابیان بەپۆلئىنکردنى سەردەمیانەى رپىگاكانى وانەوتنەوہ.</p> <p>قوتابى لەروویەكى تر دەتوانى سوود لەم بابەتە وەرگریت لەزانینی مانای چەمكى فیرکردن و بەراوردکردنى لەگەل چەمكى فیربوون و وانەوتنەوہ.</p> <p>ھەرودھا خویندى پلان سوودیكى باش بەقوتابى دەگەیەنیت بەوپییەى دەتوانیت لەدوارۇژى وەك مامۇستایەكى سەرکەوتوو کاتى وانە و برگە و بابەتەكانى وانەكانى بەجوانى دابەش بکات جا ئەم پلانەش پلانى سالانەى خویندن بیت یان ھەفتانە یاخود رۇژانە بیگومان ئەمەش پئویستی بەخویندى چەند ئامانجىكى دیاریکراوى پەروەردەيى و فیرکاری دەبیت. لەلایەکیتر ئاماژەکردن بەمەرجى ھەلپژاردنى رپىگای وانەوتنەوہ لەباخچەى مندالان.</p> <p>ئەمانە و چەندین بابەتى تر لەکرۆكى بابەتى رپىگاكانى وانەوتنەوہ دەخویندىرین تاوہكو قوتابى بتوانیت دواى تەواوکردنى قۇناغى زانکویى و بەکەلك وەرگرتن لەم بابەتە و ئەم سالى خویندەدا كەسیكى كارای نیو گۆمەلگا بیت و لەھەر شوینىكى پەیوہندیدار بەپیشە و پسپۆریەكەى ھەل کارى بۇ رەخسا ئامادەيى تیادا ھەبیت بۇ خزمەتکردن.</p>	
<p>۱۱. نامانجەكانى كۆرس</p> <p>بەو پییەى كەپاشەرۇژى قوتابیانى بەشى باخچەى مندالانى كۆلئیزی پەروەردەى بنەرەتى پىشەیان مامۇستایەتیە لەباخچەكانى مندالان ، بۆیە ئەم كۆرسبوکە یاخود ئەو بابەتە چەند ئامانجىك لەخۆدەگریت تاوہكو قوتابیان بتوانن سوودى ئى وەرگرین بەشیوہیەكى پراكتىكى لەداھاتووى خۇیاندا.</p>	

يەككىك لەمانە ئاشناکردنى قوتابىيەنە بەباسکردن و خستنه پرووى رېڭاگان و شيواز و ستراتيزيەتەكانى وانهوتنەوويە . ھەرودھا شارەزابوونى قوتابىيەنە لەچەمكى وانهوتنەوويە تايبەت لەباخچەى مندالان. لەلايەكيتر زانينى جياوازى نيوان فيربوون و فيرکردن و وانهوتنەوويە مەرجى روودان ياخود دروستبوونى ھەريەكەيان لادروست دەبييت.

لەھەمانكاتدا دەرختن و خستنه پرووى ئەووي ئايا مەرجى سەرەكى لەھەلبژاردنى رېڭايەكى وانهوتنەوويە چى دەبييت ھەرودھا خستنه پرووى كۆمەلتيك رېڭا و شيواز بەتايبەت ئەو رېڭايەنى گونجاون لەگەل بەش و پيشە و قۇناغى خویندىنى قوتابىيان ئەويش باخچەى مندالانە.

بەو پيپەى پلان رۆلى گرنگ دەبينيت لە بەرزبوونەى رېژەى سەرکەوتن و دەستکەوت لەھەر کاریکدا بۆيە ھەبوونى شارەزايى لەدانانى پلانى رۆژانە و مانگانە و سالانە بەگرنگ دادەنریت ھەرودھا فيربوونى چۆنييتى دانانى تينووسى پلانى رۆژانە و کارپيکردنى بەگرنگ دەزانریت لای قوتابى كەپيويستە بيزانيت.

شارەزاکردنى قوتابىيەنە لەخستنه پرووى و ناساندنى چەمكى فيرکردنى کارا ھەرودھا ئاشناکردنى قوتابىيەنە كەوھكو مامۆستايەك لەدوارۆژ لەم فيرکردنەدا چ رۆلتيك دەبينيت. لەلايەكى تر ئاشناکردنى قوتابىيەنە بەئامانجە پەرودەدەيەكان و پۆلينيکردنەكانى (مەعريفى ، ويژدانى ، دەروون-جوولە).

لەكۆتاييشدا نامازەکردن و شارەزاکردنى قوتابىيەنە بەچۆنيەتى رېكخستنى بابەتەكان ياخود وانهكانى رۆژانە لەگەل ھۆيەكانى خستنه پرووى ھەر بابەتيك لەبابەتەكانى خویندىن بۆ قوتابىيان.

۱۲. نەركەكانى قوتابى

۱. نامادەبوونى قوتابىيان لەنيو پۆل.
۲. بەشداريکردن و دەربرينى بۆچوونى سەبارەت بەو بابەتانەى كە لەنيو پۆل تاوتوي دەكرين و دەخويندریت.
۳. تاقیکردنەوويە لەناكاوى رۆژانە

۱۳. رېڭەى وانه ووتنەوويە:

۱. رېڭاي وانهبيژى (طريقة الإلقاء أو المحاضرة)
۲. رېڭاي ھەژاندنى ميشك (طريقة العصف الذهني)
۳. رېڭاي پرسيار و وەلام (طريقة الإستجواب)

١. له (٤٠٪) ی نمره‌کان تایبته به:
- له (٢٠٪) ی تایبته به تاقیکردنه‌وهی قوتابیان .
- له (١٠٪) ی تایبته به چالاکى و تاقیکردنه‌وهی له‌ناکاوی رۆژانه.
٢. له (٦٠٪) ی نمره‌کان، تایبته به تاقیکردنه‌وهی کۆتایی کۆرسی یه‌که‌م، که کاتی دیاریکردن و ده‌ستپێکردنی له‌کاتی خۆی دیاری ده‌کریت.

١٥. دهرنه‌نجامه‌کانی فیربوون

به‌وه‌ مه‌رجه‌ی که‌تۆی قوتابی ناماده‌ییت هه‌بی‌ت له‌وانه‌کان ، چالاکیت ئه‌نجام دا‌بی‌ت و به‌شداریت له‌گفتو‌گۆ‌کانی نی‌و پۆل کرد‌بی‌ت ، به‌دوادا‌چوونت کرد‌بی‌ت به‌دوای زانیاریه‌کان، ئه‌وا به‌دانیایه‌وه‌ له‌چه‌ند لایه‌نی‌که‌وه‌ ده‌بی‌ت به‌که‌سی‌کی پێگه‌یشتوو ، چونکه‌ تۆ له‌رێگه‌ی بابه‌ته‌کانه‌وه‌ ئاشنایه‌تیت له‌گه‌ڵ کۆمه‌ڵی چه‌مک و وشه‌ لا دروست ده‌بی‌ت سه‌باره‌ت رێگا‌کانی وانه‌وتنه‌وه‌ و شیواز و ستراتی‌یه‌تی وانه‌وتنه‌وه‌ و فیربوونی کارا و پلان و ته‌واوی بابه‌ته‌کانیتر ، به‌مه‌ش ئاستی زانیاری و مه‌عریفیت گه‌شه‌ی به‌خۆوه‌ ده‌بینی‌ت. به‌مه‌رجیک خویندنه‌وه‌ت بۆ بابه‌ته‌کان هه‌بی‌ت. له‌لایه‌کی تر تۆ کاتی له‌دوارۆژ کۆلیژ ته‌واو ده‌که‌یت له‌رێگه‌ی ئه‌و زانیاریانه‌ی که‌وه‌رت گرتوون ، ده‌توانیت که‌سایه‌تی‌ه‌کی باش بۆ خۆت بنیات بنی‌ت و هه‌ستی باوه‌ر به‌خۆبوون لات دروست بی‌ت ، هه‌روه‌ها بتوانیت له‌رێگه‌ی ئه‌و زانسته‌ی که‌لات هه‌یه‌ به‌بی‌ ترس و شه‌رم و دل‌ه‌راوکی پراکتیزه‌ی پیشه‌ی خۆت بکه‌یت له‌داهاتوودا.

له‌هه‌مانکاتدا ئه‌م بابه‌ته‌ فیری ئه‌وه‌ت ده‌کات بتوانی به‌ئاسانی شیوازیکی گونجاو بۆ گه‌یاندنی زانیاریه‌کانت لا دروست بکات و رینیشاندهرت ده‌بی‌ت بۆ گونجاندنی به‌پێی ده‌روبه‌ر و ژینگه‌که‌ت. له‌کۆتاییشدا دوا‌ی ته‌واوکردنی ئه‌و بابه‌ته‌ تۆی قوتابی هه‌گبه‌ و نازناوی پیشه‌که‌ت زانیاریه‌کی نو‌ی یاخود بلین کۆمه‌ڵی زانیاری ده‌خريته‌ سه‌ر ، به‌مه‌ش ده‌رفه‌تی‌کت بۆ زیاتر ده‌ره‌خسینی‌ت ، بۆ به‌ده‌سته‌یانی هه‌لی کار له‌پسپۆریه‌که‌ی خۆت له‌داهاتوو که‌ باخچه‌کانی مندا‌لانه‌ و سه‌رکه‌وتووش بی‌ت تیا‌یدا.

١٦. لیستی سه‌رچاوه

• سه‌رچاوه‌ به‌زمانی عه‌ره‌بی:

١. عبدالله، د. سامیه محمد محمد، (٢٠١٥)، استراتيجيات التدريس اساس - النماذج والتطبيقات، الطبعة الأولى، دار الكتاب الجامعي، العين - دولة الإمارات العربية المتحدة.
٢. قدورة، دلال كامل، (٢٠٠٩)، طرق التدريس العامة، الطبعة الأولى، دار دجلة، عمان - الأردن.
٣. الطناوي، عفت مصطفى، (٢٠١٣)، التدريس الفعال تخطيطه-مهاراته-استراتيجياته-تقويمه، الطبعة الثالثة، دار المسيرة، عمان - الأردن.

٤. السامرائي، قصي محمد والخفاجي، د. رائد ادريس، (٢٠١٤)، الاتجاهات الحديثة في طرائق التدريس، الطبعة الأولى، دار دجلة، عمان - الأردن.
٥. الربيعي، محمود داود، (٢٠١١)، استراتيجيات التعلم التعاوني، الطبعة الأولى، عالم الكتب الحديث للنشر والتوزيع، إربد - الأردن.
٦. مرعي، توفيق أحمد والحيلة، محمد محمود، (٢٠٠٧)، طرائق التدريس العامة، الطبعة الثالثة، دار المسيرة للنشر والتوزيع والطباعة، عمان - الأردن.
٧. عبدالله، فواز ابراهيم وسليمان، جمال و ابراهيم، هاشم وجمل، محمد جهاد، (٢٠١٢)، استراتيجيات وطرائق التدريس العامة، الطبعة الأولى، دار الملايين للطباعة والنشر والترجمة والتوزيع، دمشق - سوريا.

● **سەرچاوه به زمانى كوردى:**

١. قهه چه تانى، كهريم شهريف، (٢٠١٤)، ساپكۆلۆژيا و رېنگاكانى وانهوتنه وه، چاپى يه كه م، چاپخانه ي پيره ميژد، سلیمانى - ههريمی كوردستان / عيراق.
٢. عهزیز، كهريم نه حمهد، (٢٠١٤)، بنه ما گشتیه كانی رېنگاكانى وانهوتنه وه، چاپى يه كه م، چاپخانه ي نارين، ههولير - ههريمی كوردستان / عيراق.
٣. رسول، رسول ابراهيم، (٢٠١٤)، دهروازه يهك بۆ وانهوتنه وه، چاپخانه ي نارين، ههولير - ههريمی كوردستان / عيراق.

<p>ناوى مامۆستای وانه بیژ</p>	<p>١٧. بابته كان</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - بهرچاوخستنیه كى گشتى برپه و بابته كانى نه م وانه يه. - تيشك خستنه سهر هۆكار و گرنگى خویندنى نه م بابته. - نماژه كردن به چۆنیه تى خویندنى بابته كه. - نمايش كردنى سهرچاوه پشت پى به ستر اوه كان له خویندنى برپه كانى نه م بابته. (ههفته ي يه كه م) <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - ناساندنى وانهوتنه وه - رېنگاكانى وانهوتنه وه - شيوازى وانهوتنه وه - ستراتيژيه تى وانهوتنه وه (ههفته ي دوو م) <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - فيربوون ، فيركردن ، وانهوتنه وه - حياوازى نيوانيان

	<p>- مەرجه مانى فيربوون (ههفتهى سیه م)</p> <hr/> <p>- ئەو ھۆکار و پائەنرانی کار لە فیربوون دەکات</p> <p>- رۆلى مامۇستا لە پەرۆسەى فيرکردندا</p> <p>- سیفات و تاییبەتمەندی مامۇستا</p> <p>- گرنترین ئەو چالاکیانەى کە مامۇستا لە پۆلدا پێیان ھەل دەستى</p> <p>(ههفتهى چوارەم)</p> <hr/> <p>- چەمكى رینگای وانەوتنەوہى گشتى</p> <p>- مەرچى ھەلبژاردنى رینگای وانەوتنەوہى گونجاو</p> <p>(ههفتهى پینجەم)</p> <hr/> <p>- بنەماکانى وانەوتنەوہ</p> <p>- پلانى وانەوتنەوہ - پیناسە</p> <p>- پلانى سالانە ، پلانى رۆزانە ، پلانى مانگانە</p> <p>- پلانى رۆزانە</p> <p>- پیکھاتەکانى پلانى رۆزانە (ههفتهى شەشەم)</p> <hr/> <p>- بنەما گشتیەکانى پلانى وانەوتنەوہ</p> <p>- ئامانجە پەرۆدەییەکان: ئامانجە پەرۆدەیی و فيرکارییەکان: ئامانجە مەعریفییەکان ، ئامانجە ویزدانییەکان ، ئامانجە دەروون جوئەییەکان.</p> <p>- گرنكى دیاریکردنى ئامانج لە پەرۆسەى پەرۆدە و فيرکردندا</p> <p>(ههفتهى حەوتەم)</p> <hr/> <p>- فيرکردنى کارا / چالاک Active Learning</p> <p>- رەھەندەکانى فيرکردنى کارا</p> <p>- چۆن وانەییەكى سەرکەوتوو پيشکەش بکرى؟</p> <p>(ههفتهى ھەشتەم)</p> <hr/> <p>- دابەشکردنى رینگای وانەوتنەوہ بە پێى پۆلینى سەردەمیانە</p> <p>• رینگای وانەبێژى (ههفتهى نۆیەم)</p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • رېځگای گفټوگوؤ (ههفتهی دهیهم) • رېځگای فیږبوونی ههروهوژی (ههفتهی یازدهم) • رېځگای چارهسهرکردنی کیشه (ههفتهی دوازدهم) • رېځگای پرسیار و وهلام (ههفتهی سیژدهم) • رېځگای ئیستقرائی (ههفتهی چوارددهیهم) • رېځگای ئیستنباطی (ههفتهی پازدهیهم) <p>تیبینی: نهگهری بوونی هه ر گۆرانکاریهك لهپلانی ئهم كۆرس بووكهدا دهكریت ، وهك زیادکردنی بابتهك یان لابردنی ، یاخود جیگۆرکیکردنی بابتهكان ، لهم گۆرانکاریانهش قوتابیان ئاگادار دهكرینهوه.</p>
	<p>۱۸. بابتهی پراکتیک</p>
	<p>نییه</p>
	<p>۱۹. تاقیکردنهوهكان</p> <p>۱. دارشتن: مامۆستا لهوانهوتنهوهی کارادا رۆلئیکی کاریگهر دهبینیت ، ئهو رۆلانه چین بیانخه رهروو؟</p> <p>۲. راست وچهوت: نیشانهی راست بهرامبهر دهستهواژهی راست و نیشانهی چهوت بهرامبهر دهستهواژه ههلهكان دانئ:</p> <p>- له رېځگای وانهبیژئ دا قوتابی تهوهری سهرهکی پرۆسهی فیږبوونه. ()</p> <p>۳. بژاردهی زۆر:</p> <p>یهكئ لهمه رجهکانی فیږبوون بریتین له:</p> <p>- ئامادهباشی - فیدباک - حیواوایی تاکهگهسی - ئاگایی</p>

٢٠. تٲبٲنٲ تٲر

قوتابٲان دهٲوانن له چوار چٲوهٲى نهٲم سهٲرچاوانهٲى كهٲنامازهٲم پٲكردووه دهٲر بچن و نهٲوانٲش زانٲارى بهٲدهست بهٲنن لهٲرٲگهٲى سهٲرچاوهٲى تٲرى جٲا لهٲم سهٲرچاوهٲ.

٢١. پٲداچوونهٲوهٲى هاوهٲل

پ. د. سلوى احمدهٲ امٲٲن